consumentenplatform openbaar vervoer

Groningen en Drenthe - Postbus189 9400AD Assen ovconsumentenplatform@ovbureau.nl

De voorzitter en leden van Provinciale Staten van Drenthe
Postbus 122
9400 AC Assen
Statengriffie@drentsparlement.nl

Datum	19 juni 2017
Ons kenmerk	CPDR 170619
Onderwerp	Advies m.b.t. (inframaatregelen t.b.v.) de OV-Dienstregeling 2018 en het Programma van Eisen voor de OV-concessie Groningen&Drenthe en rapport Noordelijke Rekenkamer (Statencie OGB-vergadering a.p. 4,6,7)

Geachte Voorzitter en leden,

Op uw agenda staan 21 juni en 12 juli belangrijke stukken mbt de kwaliteit van het openbaar vervoer in de provincie Drenthe, die onderling een belangrijke samenhang hebben. Het OV-consumentenplatform vraagt u hierbij -vanuit uw deelverantwoordelijkheid voor infrastructuur en openbaar vervoer, naast die van het OV-Bureau en QBuzz- onderstaande Adviezen van het CP te steunen, cq daartoe strekkende besluiten te nemen:

"Met de bus naar de stad":
Wij zien dit rapport van de Noordelijke Rekenkamer als een steun in de rug en extra motivatie om ons in te zetten voor het behoud van goed openbaar vervoer (OV) in het landelijke gebied.
De ontwikkeling van hoogwaardig openbaar vervoer op hoofdroutes tussen grote kernen en HUBs vinden wij een goede zaak, maar blijvend veel aandacht is nodig om het landelijk gebied daarop goed aan te sluiten, en ondanks 'krimp' de leefbaarheid te borgen. Wij vinden het onvoldoende om de verantwoordelijkheid hiervoor geheel bij het nieuwe "Publiek Vervoer" (PV) neer te leggen. Provincie, als wegbeheerder verantwoordelijk voor de infra, zoals HUBs en als overheid voor het Basisnetwerk OV, en OV-Bureau als verantwoordelijke partij voor de organisatie en exploitatie van het OV in de hele provincie, zouden o.i. ook verantwoordelijkheid moeten blijven nemen voor de integraliteit van het geheel, zowel qua kwaliteit, als betaalbaarheid en reisinformatie.

Groningen en Drenthe - Postbus189 9400AD Assen ovconsumentenplatform@ovbureau.nl

Advies dienstregeling 2018 aan het DB -OVBureau

Bijgevoegd is ons Advies DR 2018 waarin wij het OV-Bureau o.a. adviseren c.q. verzoeken:

- met u, de Provincie, te regelen dat lijn 21, ofwel de OV-relatie tussen Assen en Emmen via de N376, alsnog wordt opgenomen in het Basisnet, dat eerder door u is vastgesteld. Wij missen op deze belangrijke verbinding de voor langere tijd gegarandeerde kwaliteit van een basislijn, en wijzen daarbij o.a. op het gebruik van deze lijn door Pieterpad-lopers. *Wij verzoeken u te besluiten lijn 21 toe te voegen aan het basisnet* en het OV-Bureau te vragen de dienstregeling in die zin te verbeteren.

- meer samenhang te bieden in het geheel aan aanvullend OV en PV, zowel mbt bediende delen van de dag en week, als mbt tarief en aansluitingen. Maatwerk-OV en PV kan voor reizigers -van buiten het gebied- zeer ondoorzichtig worden, indien elke relatie een eigen karakter krijgt.

- de LijnBelbus, als bewezen goede 'techniek' niet per 1 januari a.s. geheel op te heffen of te vervangen door de HUB-taxi, maar te kiezen voor een meer geleidelijke ontwikkeling, waarbij op specifieke relaties nog lijnsgewijs vervoer met de LBB kan worden geboden tegen regulier OV-tarief, en pas daar wordt overgestapt op de HUB-taxi indien deze qua aansluitingen, capaciteit en dubbel tarief heeft bewezen maatschappelijk te zijn of worden aanvaard.

- in 2018 nog menskracht en budget te reserveren bij het OV-Bureau om waar nodig Publiek Vervoer bij te springen, of terug te schakelen op regulier OV (LBB) indien capaciteit of prijsniveau van de HUB-taxi plaatselijk niet blijken te voldoen.

- bij u aan te dringen op de aanleg van haltes aan de N378 voor QLiner 312. *Wij verzoeken u als wegbeheerder deze bus haltes zsm -veilig- aan te -doen- leggen* bij Gasselternijveen en Gasselternijveenschemond, om reizigers uit deze dorpen goede aansluiting te bieden op het Hoogwaardig OV van QLiner 312. Wij adviseren het OV-Bureau in de tussentijd nog een Lijnbelbus aan te bieden op de oude route van lijn 73.

- *Ook in uw rol als wegbeheerder verzoeken wij u de doorstroming van het verkeer bij knooppunt Gieten met voorrang te verbeteren voor het OV* en daarmee niet te wachten totdat een integrale oplossing voor de complexe problematiek geheel is uitontwikkeld en financieel gedekt. Op eerdere

Groningen en Drenthe - Postbus189 9400AD Assen ovconsumentenplatform@ovbureau.nl

adviezen in deze zin aan uw provincie hebben wij helaas weinig hoopgevend antwoord gekregen.

Het Programma van eisen voor de OV-concessie Groningen-Drenthe:
Wij worden door het OV-Bureau zorgvuldig geïnformeerd en gehoord mbt de inhoud van het in ontwerp zijnde PvE. Wij zullen aan de hand daarvan, begin juli ons Advies aan het DB-OVB vaststellen en toezenden.
Vooruitlopend daarop, gelet op uw eigen besluitvormingstraject, willen wij hier benadrukken hoe belangrijk wij het vinden dat het OV-Bureau in de markt-uitvraag de optie toevoegt dat vervoeraanbieders naast het regulier in te kopen OV-product ook een faciliteiten-pakket aanbieden om -waar gewenst vanuit het OV- ook Publiek Vervoer' -diensten uit te rusten met goede haltepalen, abri's, reisinformatie op straat en in de bus, en via 9292, betaalmogelijkheden comform het OV, etc.
Doel van deze optie zou moeten zijn om reisrelaties, kleine kernen of kleinere steden zo goed mogelijk aan te -blijven- sluiten op het regulier OV tegen -bij de aanbesteding te bedingen- gunstige tarieven. De vervoerders zouden zich hierbij dus kunnen verplichten tegen een tevoren vastgesteld (uur)tarief en in opdracht van het OVB, OV-achtige producten en diensten te leveren aan specifieke PV-diensten. Deze optie zou de integrale uitstraling van het OV ten goede komen.
Wij verzoeken u ons advies aan het DB-OVB mbt deze extra PV-faciliterende optie bij de aanbestedings-uitvraag te ondersteunen.

Met vriendelijke groet,
Het OV-Consumentenplatform Drenthe,

Namens deze

W. Dirks, voorzitter.

In Afschrift aan:
Dagelijks Bestuur OV-Bureau Groningen Drenthe

consumentenplatform openbaar vervoer

Groningen en Drenthe

OV-bureau Groningen Drenthe
T.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 189
9400 AD Assen

Datum	12 juni 2017
Ons kenmerk	CPGRDR 170612
Onderwerp	Advies OV-dienstregeling 2018 in Groningen en Drenthe

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

Hierbij ontvangt u het 'Advies dienstregeling 2018' van de OV-consumentenplatforms Groningen en Drenthe. Wij danken u voor de gelegenheid die ons door het OVBureau is geboden in het voortraject om te reageren op informatie over de voorgenomen wijzigingen. Sommige vragen zijn daardoor al beantwoord, zodat we in dit Advies willen focussen op de overgebleven punten.

Terugblik en vooruitzicht:
Behulpzaam is de situatie dat er nu en de komende jaren geen drastische bezuinigingen nodig zijn in het openbaar vervoer, maar dat de energie kan worden gericht op betere voorzieningen voor OV-reizigers. De vorig jaar in gang gezette ontwikkelingen richting elektrisch aangedreven OV, Hubs en Publiek Vervoer zijn nu in volle gang, maar tegelijk ook voor OV ongunstige infrawerken in de Stad Groningen o.a. t.b.v. de Binnenstadsvisie Groningen. (Wij schreven de gemeente daarover een aparte brief). Wij constateren met zorg en teleurstelling dat bij vooral de laatste onze adviezen niet zijn of worden gehonoreerd. 'Tegelijk werken alle stakeholders wel samen via de 'OV-en Spoortafel aan het agenderen van de ontwikkeling van OV-vriendelijker infrastructuur. Het beeld is dus genuanceerd.

Netopbouw algemeen:
Het CP waardeert de duidelijkheid en kwaliteit van het door de Provincies Groningen en Drenthe gegarandeerde Basisnet, maar mist lijn 21 in dit kader. *Wij zullen de provincie Drenthe verzoeken de OV-relatie Assen-Emmen via de N376 formeel aan het basisnet toe te voegen*, temeer daar u aangeeft de kwaliteit van de bediening op lijn 21 op de vraag te zullen afstemmen. Wij attenderen u daarom op de toeristische vervoerbehoefte ihkv de Pieterpad-wandelroute door Drenthe.
In uw voorstellen wordt op tal van plaatsen 'iets aangepast' in het aanvullend net, om de vervoervraag te volgen. Het eindresultaat voor het OV-net als geheel vinden wij onduidelijk, wij missen inzicht in een vast bedieningspatroon en vaste aansluitingen op Hubs op bepaalde delen van de dag of week. *Wij pleiten voor een meer systematische aanpak van dit soort -op zich kleine- wijzigingen in een stappenplan. Ook worden wij graag 'meegenomen' in het proces van voorgenomen 'lijnstrekkingen'*. Wij zien de aantrekkingskracht van frekwente, gestrekte lijnen, maar voelen ook de pijn van verdwijnende haltes in kleine dorpen.

"Zachte ipv harde LBBexit"?
Ons eerdere advies mbt de partiële handhaving van de 'bewezen techniek' van de LijnBelbus vinden wij niet terug in uw voornemens voor 2018. Wij vragen ons af, gezien de risico's mbt servicekwaliteit en capaciteit van het alternatief Hubtaxi, welk maatschappelijk of vervoerkundig doel is gediend met de voorgenomen harde "LBBexit'' per d.r. 2018? Temeer omdat er door uw -

op zich niet verkeerde- voorstellen hier en daar 'bedieningsgaten' vallen in het landelijk gebied. *Daarom vragen wij U op specifieke routes het product LijnBelbus -eventueel voorlopig- te blijven aanbieden*, in ieder geval totdat ook de Hubtaxi of Publiek Vervoer hebben bewezen acceptabele alternatieven te zijn, dus liever een geleidelijker afbouw, ipv alle LBB weg per 1 januari.

Kleinschalig vervoer in het landelijk gebied

Wij putten steun uit de opmerkingen van de Noordelijke Rekenkamer in haar rapport over het openbaar vervoer in landelijke gebieden en *bepleiten uw intensieve bemoeienis, nu en in de toekomst in onze hele regio, kwalitatief acceptabel openbaar / publiek vervoer te organiseren en te (laten) faciliteren, met name qua tarief, aansluitingen en reisinformatie.*

Het CP vindt de onduidelijkheid van het in ontwikkeling zijnde Publiek Vervoer mbt kwaliteit van wacht- en reistijden, aansluitgaranties, capaciteit, tarieven en kaartsoorten nu nog zo groot, dat wij het noodzakelijk achten dat het OVB menskracht en middelen reserveert om in 2018 zonodig bij te springen in het aanbieden van goed openbaar vervoer waar en wanneer mocht blijken dat het PV niet goed kan voorzien in de vervoersvraag.

Wij hebben u al attent gemaakt op de kritische periode van 10 december tot 1 januari en rekenen erop dat u ervoor zorgdraagt dat de overgang goed gaat aansluiten.

Lijn- en gebiedsgewijze opmerkingen:

QLiner 312 Stadskanaal-Gieten(-Groningen) via N378: *Wij* steunen uw voornemen mbt QL312 en 73, maar *verzoeken u ter compensatie voor toenemende loop- of fietsafstanden, ofwel tijdig extra haltes aan de N378 te laten aanleggen door de Provincie Drenthe bij Gasselternijveen en -Gasselternijveenschemond, of, als dat niet -tijdig- kan, een LijnBelbus in te zetten* op het traject van de huidige lijn 73 tussen Stadskanaal, Gasselte en Gieten-knooppunt.

Wij juichen uw voornemen toe om de frekwentie van lijn 59 op te plussen tot een basis-uurdienst, maar vinden aanvulling tot 2 ritten per uur in de spits gewenst, b.v. met genoemde Lijnbelbus 73. Wij zullen ons ook tot de Provincie richten met het dringende verzoek zich toch in te zetten voor de aanleg van extra haltes langs de N378.

Doorstroming knooppunt Gieten

Aan de provincie Drenthe hebben wij in ons Advies van 2017, -en bovendien in een afzonderlijk advies- gevraagd op korte termijn doorstromingsmaatregelen te nemen tbv het OV rond knooppunt Gieten. Daarop hebben wij van de provincie een zeer onbevredigend, ontwijkend antwoord gekregen. Wij blijven desalniettemin dit punt naar voren brengen.

Lijnennetwijziging Emmen lokaal en Klazienaveen

Wij steunen uw voornemen de lijnen 1 en 2 onderling door te koppelen en QLink 12 toe te voegen ipv de vertragingsgevoelige QLiner 300 naar Klazienaveen. *Wij vinden de inzet van de gemeente Emmen voor het tijdig realiseren van veilige en goed op de woonwijken aangesloten bushaltes en de benodigde 'doorsteek een noodzakelijke voorwaarde* voor het welslagen van dit plan en hopen dat u met QBuzz en de gemeente Emmen tijdig oplossingen weet te bereiken. Wij zullen dit ook aan de gemeente Emmen laten weten.

Overig Drenthe:

Lijn 51: handhaaf LBB-ritten voor Pieterpadlopers in dal-uren.

Lijn 83: maak i.s.m. gemeente Assen een bushalte aan de MIC-laan / Europaweg-west

Lijn 33: voeg vroeg/laat-verbindingen toe tbv scholieren naar Emmen via trein-Coevorden.

Provincie Groningen:
Lijn 178: Niet duidelijk is ons hoe vaak de nieuwe lijn 178 gaat rijden in spits- en daluren. *Wij vinden een combinatie van 4x per uur in de spits en 2x per uur daarbuiten de beste optie*. 3x-per-uur-diensten sluiten niet regelmatig aan op andere lijnen.
Ziekenhuis Scheemda: Het CP steunt de opvatting dat het ziekenhuis tegen alle adviezen in OV-onvriendelijk is gesitueerd en dat lijn 17 en 119 niet hoeven te gaan omrijden naar de hoofdingang. Het ziekenhuis heeft door haar locatiekeuze een eigen verantwoordelijkheid om bezoekers zonder auto (letterlijk) tegemoet te komen…

Groningen-Stad:
Lijnenbundel 9: Wij verzoeken u dringend een betere oplossing te kiezen voor de nu verwarrende nummering van de lijnenbundel 9 Paddepoel-de Wijert, met 5 route-varianten.
QLink 1 en 2: Wij stelden en stellen u voor hier de combinatie 1/11 te gebruiken en de huidige lijn 2 niet nogmaals om te nummeren. Uw argumenten hebben ons niet kunnen overtuigen.
Wij verzoeken u QL 2 of 11 goed aan te sluiten op treinen bij de stations Europapark en Noord en in dal-uren tenminste evenveel ritten per uur aan te bieden als lijn 5 momenteel biedt in Europapark.
Lijn 8: De route van lijn 8 in het zuiden van de stad is bijzonder omslachtig (en dus tijdrovend en duur op de chipkaart). *Wij verzoeken u lijn 8 bij de opening van de Helperzoomtunnel om te vormen tot een vlotte interwijk-verbinding tussen station Europapark, Martiniziekenhuis en P+R-Hoogkerk, via een verbeterde overstapsituatie bij de van Ketwich Verschuurbrug*. In een aparte brief hebben wij ook de gemeente Groningen vorig jaar gevraagd zich hiervoor in te zetten.
(Ter herinnering: In bedoelde brief hebben wij de gemeente bovendien gevraagd OV-ongunstige maatregelen op de Eikenlaan, in Helpman, op de Korreweg en op de vrije busbaan naar Kardinge, te heroverwegen).

Tenslotte:
Ter wille van onze eigen advies-consistentie herinneren we ook nog aan onze adviezen sinds 2015 mbt de Binnenstadsvisie, met name onze zorg over de kwaliteitsvermindering van het OV aan de westzijde, via de Eelder- en Emmasingel. Er staan nu al iedere dag files. De gemeente Groningen zal ter compensatie dus moeten investeren in drastische doorstromingsmaatregelen en/of de meerkosten op de exploitatie moeten vergoeden aan het OVB., met geld dat ook voor *verbetering* van het OV elders (in de Binnenstad) had kunnen (o.i. moeten) worden gebruikt.

De dienstregeling 2018 is de eerste gelegenheid om zonodig bij te sturen en dienstregeling en routes -weer- aan te passen. *Wij pleiten in dat geval voor een servicelijn (9) weer via het Aa-Kerkhof en heroverweging van de routes via Zuiderdiep. Wij stellen u voor om ruim van te voren alternatieven te ontwikkelen met de gemeente Groningen*. Eerder hebben wij de gemeente geadviseerd bij de herinrichting van de Binnenstad-west ook met dit scenario rekening te houden.

Afrondend, hopen wij zeer dat u onze kritische kanttekeningen en suggesties laat meewegen in uw besluitvorming en wensen u tegelijkertijd succes met de in gang gezette ontwikkelingen voor elektrische aandrijving, dubbeldekkers, nieuwe OV-infrastructuur en Hubs, alles ten behoeve van duurzame mobiliteit in een leefbare omgeving. Wij zien uit naar uw reactie t.z.t.

Met vriendelijke groet,
de OV-Consumentenplatforms Groningen en Drenthe,

R.D. Rijploeg (voorzitter CP Groningen)

W. Dirks (voorzitter CP Drenthe)

In Afschrift aan:
Gedeputeerde Staten van Drenthe
Gedeputeerde Staten van Groningen
Burgemeester en Wethouders van Groningen